

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

_____ Олена КОШЕЛЬ

01 вересня 2023 року

Освітня програма
на 2023-2024 навчальний рік
Черкаської спеціалізованої школи
I-III ступенів №13
Черкаської міської ради
Черкаської області

ЗМІСТ

1. Загальні положення 3
2. Призначення закладу загальної середньої освіти. Форми здобуття загальної освіти 6
3. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін 8
4. Очікувані результати навчання здобувачів освіти та вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою 11
5. Форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти 18
6. Навчальний план на 2023-2024 навчальний рік. Навчальний план, його обґрунтування та програмне забезпечення 24

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Інтеграція України у світовий та європейський освітній простір ставить нові завдання перед сучасною шкільною освітою – виховання особистості, здатної ефективно жити і діяти у новому XXI столітті.

Відповідно таке оновлення сучасної школи потребує значних зусиль як з боку педагогічного колективу в цілому, так і керівництва закладу загальної середньої освіти зокрема. Одним із шляхів досягнення позитивних змін в освітніх процесах 2018-2023 н.р. у закладі стало активне застосування компетентнісного підходу до організації освітнього процесу.

Сьогодні заклад, ґрунтуючись на особистісно-зорієнтованому підході в освіті, має на меті формувати компетентності, що дозволять кожному випускнику стати громадянином, справжнім патріотом, успішною особистістю здатною до творчої самореалізації. Важливе місце у цьому процесі займає розвиток предметних компетенцій та емоційного інтелекту.

Основне завдання сучасної школи полягає в наданні змоги учневі осягнути внутрішню логіку предмета, що вивчається, у ретельному доборі навчального матеріалу за принципом життєвої доцільності й функціональності, в активізації ролі самостійного навчання. Для успішної діяльності сьогодні недостатньо знань і вмінь, необхідні ще віра в себе, у свої сили, здатність ухвалювати рішення, жити й працювати в колективі й зосереджувати свої зусилля на конкретних завданнях, виявляти проблему, формулювати припущення й вести самостійний чи спільний пошук способів розв'язання її, брати на себе відповідальність за результати дій і вчинків.

Освітня програма Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів №13 Черкаської міської ради Черкаської області (далі Програма)

окреслює:

підходи до планування й організації школою єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами початкової та базової середньої освіти (далі – Державні стандарти), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 згідно з вимогами, передбаченими статтею 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчальних планів;
- очікувані результати навчання учнів;
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Програма побудована із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

У програмі закладу визначено:

- вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання;
- відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу вказано у навчальних програмах (Додатки 3, 4).

Програму розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017);
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (Прийняття 16.01.2020).

Постанов Кабінету міністрів України:

- від 21.02.2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»;
- від 30.09.2020р. № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» на рівні 5-х класів;
- від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», на рівні 6-11 класів;
- від 24.06.2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»;

Наказів Міністерства освіти і науки України:

- від 12.08.2022 №743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- від 13.09.2021 № 983 «Про внесення змін до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;

- від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти»;
- від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464);
- від 13.07.2021 р. № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- від 01.04.2022 р. № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;
- від 03 серпня 2022 року № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам».

Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України».

Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394.

Листів Міністерства освіти і науки України:

- від 27.03.2018 № 1/9-181 «Щодо освітніх програм»;
- від 20.04.2018 № 1/9-254 «Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів»;
- від 02.04.2018 № 1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- від 18.05.2018 № 1/9-322 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей»;
- від _____2023 № 1/9-_____ «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2023/2024 навчальному році».

Листа Державної служби якості освіти:

- від 22.09.2020р. № 01/01-23/1115 «Щодо результатів експертизи освітньої програми» (ОП «Світ чекає крилатих»).

2. ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ. ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Метою діяльності закладу є:

- забезпечення реалізації права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти в обсязі Державного стандарту;
- створення оптимальних умов для виявлення, розвитку і реалізації потенційних можливостей дітей у всіх напрямках: інтелектуальному, творчому, естетичному, фізичному.
- відповідаючи викликам часу шляхом спеціальної підготовки через профільне навчання виховувати сучасного українця, громадянина цифрової держави з європейськими поглядами.
- прилучення учнів до скарбниці національних, духовних і етнічних цінностей в ім'я збагачення інтелектуального, творчого, культурного потенціалу України.

У Черкаській спеціалізованій школі I-III ступенів № 13 ЧМР ЧО визначена українська мова навчання.

Заклад забезпечує обов'язкове вивчення державної мови та створює належні умови для її вивчення та вивчення мови міжнародного спілкування (англійської).

Реалізація змісту освіти II-III ступеня (7-11 класи) забезпечується профільним спрямуванням навчання. Поглиблене вивчення предметів – економіка, математика, інформатика, українська мова і література. Профіль навчання – інформатичний, філологічний сформований навчальним закладом з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

Форми здобуття повної загальної середньої освіти у закладі організовано згідно ст. 9 Закону України «Про освіту».

Організація здобуття загальної середньої освіти в Черкаській СШ № 13 ЧМР ЧО відбувається за денною, яка є основною формою здобуття повної загальної середньої освіти відповідного рівня (наказ МОН України від 23.04.2019 р. № 536 «Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти»).

Індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж організовується в закладі відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8»), від 10 липня 2019 року № 955, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 р. за № 852/33823.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації по місту Черкаси – під час воєнного стану або в умовах несприятливої епідемічної, терористичної небезпеки навчання може бути організовано з використанням технологій

дистанційного навчання. Для цього в закладі використовується платформа Google WorkSpace із відповідними додатками (ClassRoom, Meet). Всі учні та викладачі мають захищені акаунти на домені cherkasy-school13.ukr.education.

Для забезпечення індивідуальної форми здобуття освіти (сімейна форма і педагогічний патронаж) можуть використовуватися технології дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» від 25.04.2013 №466.

Державна підсумкова атестація та звільнення від неї осіб, що здобувають освіту за інституційною формою, здійснюються відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого Міністерством освіти і науки України.

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОРІЄНТОВНА ТРИВАЛІСТЬ І МОЖЛИВІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ПРЕДМЕТІВ, ДИСЦИПЛІН

Школа I ступеня:

Загальний обсяг навчального навантаження становить: для учнів 1-х класів – 805 годин/навчальний рік; для учнів 2-х класів – 875 годин/навчальний рік; для учнів 3-х та 4-х класів по 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження окреслено у навчальному плані, складеному на основі Типового навчального плану для початкової школи з навчанням українською мовою, затверджений наказом МОН України від 21.03.2018 р. № 268. Навчальний план (додаток 1) передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту початкової освіти через окремі предмети, містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів буде здійснюватися згідно з чинними нормативними документами (наказ МОН України від 20.02.2002 № 128). У 1-4-х класах години варіативної складової буде використано для проведення індивідуальних та групових міжпредметних консультацій для учнів одного класу.

Освітню програму школи I ступеня укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна, у тому числі:
 - Рідномовна освіта (українська мова та література (МОВ));
 - Іншомовна освіта (ІНО);
- Математична (МАО);
- Природнича (ПРО);
- Технологічна (ТЕО);
- Інформатична (ІФО);
- Соціальна і здоров'язберезувальна (СЗО);
- Громадянська та історична (ГІО);
- Мистецька (МІО);
- Фізкультурна (ФІО).

У дужках подано скорочене позначення кожної галузі.

Мовно-літературна освітня галузь (включає в себе рідномовну освіту, яка реалізується через окремий предмет «Українська мова» (інтегрує в собі українську мову і читання), інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти» та інтегрований курс «Я досліджую світ»; іншомовну освіту, яка реалізується через вивчення англійської мови).

Математична освітня галузь реалізується через окремий предмет «Математика» та інтегрований курс «Я досліджую світ».

Природнича, технологічна, соціальна та здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі реалізуються через інтегрований курс «Я досліджую світ».

Інформатична освітня галузь (2-й клас) виокремлюється із програми інтегрованого курсу «Я досліджую світ» та реалізується через окремий предмет «Інформатика (у курсі «Я досліджую світ»)). У 3-4 класах реалізується як окремий предмет.

Мистецька освітня галузь реалізується через окремі предмети «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

Фізкультурна освітня галузь реалізується через окремий предмет «Фізична культура», змістове наповнення якого сформовано відповідно до вікових особливостей учнів, їх інтересів, враховано матеріальне-технічне забезпечення закладу.

Навчальний матеріал змістових ліній реалізується наскрізно в кожній темі через взаємоінтеграцію і взаємодоповнення. Загальна кількість годин та розподіл годин між змістовими лініями в межах предметів є орієнтовним та може змінюватися протягом навчального року.

Школа II та III ступенів:

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5985 годин/навчальний рік і 2660 годин/навчальний рік у 10-11 класах:

- для учнів 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік,
- для учнів 6-х класів – 1090 годин/навчальний рік,
- для учнів 7-х класів – 1225 годин/навчальний рік,
- для учнів 8-х класів – 1260 годин/навчальний рік,
- для учнів 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік,
- для учнів 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,
- для учнів 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Навчальні плани для 5-6 (адаптивний період), 7-11-х дають цілісне уявлення про зміст і структуру II (основна школа) і III (старша школа) рівнів освіти, встановлюють погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної і старшої школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Варіативну складову навчального плану закладу визначено, враховуючи особливості організації освітнього процесу у закладі та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображено в навчальному плані (Додаток 1).

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором/заступником директора закладу освіти.

Варіативність змісту базової середньої освіти створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової і повної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових.

Відповідно до основних типів закладів загальної середньої освіти та особливостей освітнього процесу передбачено окремі варіанти навчальних планів Типових освітніх програм, які пропонують підхід до організації освітнього процесу.

Освітні галузі, за якими укладено Програму для 5-6 класів (адаптаційного циклу базової середньої освіти) згідно наказу МОН України від 19.02.2021 р. № 235 «Про затвердження типової програми для 5-9 класів загальної середньої освіти»:

- Мовно-літературна.
- Громадянська та історична.
- Математична.
- Інформатична.
- Природнича.
- Технологічна.
- Соціальна і здоров'язбережувальна.
- Мистецька.
- Фізична культура.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової освіти, визначено завдання, які мають бути реалізовані у рамках кожної освітньої галузі та навчальні предмети, через які вони реалізуються:

№	Освітня галузь	Навчальний предмет
1	Мовно-літературна	Українська мова. Українська література. Зарубіжна література. Англійська мова
2	Математика	Математика
3	Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу» . Географія.
4	Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»
5	Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти. Інтегрований курс «Україна і світ: Вступ до історії та громадянської освіти». Історія України. Всесвітня історія
6	Технологічна	Технології. Трудове навчання
7	Інформатична	Інформатика
8	Мистецька	Музичне мистецтво. Образотворче мистецтво
9	Фізична культура	Фізична культура.

Освітні галузі, за якими укладено Програму II-III ступенів (7-11 класи):

- *Мови і літератури;*
- *Суспільствознавство;*
- *Мистецтво;*
- *Математика;*
- *Природознавство;*
- *Технології;*
- *Здоров'я і фізична культура.*

У закладі зміст освіти в освітній галузі здійснюється засобами вивчення навчальних предметів:

№	Освітня галузь	Навчальний предмет
1	<i>Мови і літератури</i>	Українська мова та література. Зарубіжна література. Англійська мова
2	<i>Суспільствознавство</i>	Історія України. Історія: Україна і світ (інтегрований експериментальний курс). Всесвітня історія. Основи правознавства.. Громадянська освіта. Економіка
3	<i>Мистецтво</i>	Мистецтво. Музичне мистецтво. Образотворче мистецтво
4	<i>Математика</i>	Алгебра. Геометрія. Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)
5	<i>Природознавство</i>	Біологія. Біологія і екологія. Географія. Фізика. Хімія. Астрономія
6	<i>Технології</i>	Трудове навчання. Технології. Інформатика
7	<i>Здоров'я і фізична культура</i>	Основи здоров'я. Фізична культура. Захист України.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ЦІЄЮ ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Цілі та задачі освітнього процесу школи

Черкаська спеціалізована школа I-III ступенів № 13 ЧМР ЧО здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

- I ступінь – початкова загальна середня освіта (1-4 класи)
- II ступінь – базова загальна середня освіта (5-9 класи)
- III ступінь – повна загальна середня освіта (10-11 класи)

Початкова освіта – це перший ступінь повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Базова загальна середня освіта - це другий ступінь повної загальної середньої освіти, який відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою базової загальної середньої освіти є формування ключових компетентностей, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти: уміння вчитися, спілкуватися державною, рідною та іноземними мовами, математична і базові компетентності в галузі природознавства і техніки, інформаційно-комунікаційна, соціальна, громадянська, загальнокультурна, підприємницька і здоров'язберезувальна компетентності, готовність до вибору професії і реалізації шляхів подальшої освіти, що забезпечується інваріантною та варіативною складовою навчального плану, поглибленим вивченням окремих предметів за вибором учнів.

Повна загальна середня освіта – це третій ступінь повної загальної середньої освіти, який відповідає третьому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою повної загальної середньої освіти є досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі спрямовані на формування соціально активного, готового брати участь у вирішенні питань збереження довкілля, розвитку соціуму відповідального члена громади і суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, забезпечується профільним навчанням. Профільність є ефективним засобом диференціації навчання у старшій школі, вона має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової середньої освіти.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на початок навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. (відповідно до Закону України «Про освіту»). Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний,

інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Загальні очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
		<p>засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
		<p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, навчальних предметiв та предметних циклiв.

Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Мета наскрiзних лiнiй – «сфокусувати» увагу й зусилля вчителiв-предметникiв, класних керiвникiв, зрештою, усього педагогiчного колективу на досягненнi життєво важливої для учня й суспiльства мети, увиразнити ключовi компетентностi.

Для наскрiзної лiнii «**Екологічна безпека та сталий розвиток**» – це формування в учнiв соціальної активностi, відповідальностi й екологічної свiдомостi, у результатi яких вони дбайливо й відповідально ставитимуться до довкiлля, усвідомлюючи важливiсть сталого розвитку для збереження довкiлля й розвитку суспiльства.

Метою вивчення наскрiзної лiнii «**Громадянська відповідальність**» є формування відповідального члена громади й суспiльства, який розумiє принципи й механiзми його функціонування, а також важливiсть національної iнiцiативи. Ця наскрiзна лiнiя освоюється через колективну дiяльнiсть – дослідницькi роботи, роботи в групi, проекти тощо, яка розвиває в учнiв готовнiсть до спiвпрацi, толерантнiсть щодо рiзноманiтних способiв дiяльностi i думок.

Завданням наскрiзної лiнii «**Здоров'я i безпека**» є становлення учня як емоційно стiйкого члена суспiльства, здатного вести здоровий спiсiб життя i формувати навколо себе безпечне життєве середовище.

Вивчення наскрiзної лiнii «**Пiдприємливiсть i фiнансова грамотнiсть**» забезпечить краще розумiння молодим поколiнням українцiв практичних аспектiв фiнансових питань (здiйснення заощаджень, iнвестування, запозичення,

страхування, кредитування тощо); сприятиме розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі.

5. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Організація навчальної й пізнавальної діяльності учнів спрямована на формування ключових компетентностей та забезпечує інтеграцію загальноосвітніх програм, додаткових освітніх послуг і виховних заходів, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника.

Освітня програма реалізується через **упровадження педагогічних технологій**, орієнтованих на:

- всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб;
- формування цінностей;
- розвиток самостійності, творчості та допитливості;
- розвиток самостійності і креативності мислення;
- активізацію діяльності здобувачів освіти;
- формування комунікативної культури;
- відстеження індивідуального розвитку дитини.

Для реалізації освітньої програми використовуються **види педагогічних технологій**:

- технології управління:

- класно-урочна:

Основною формою є класно-урочна система. У закладі використовується гнучка структура уроку, що передбачає сукупність і взаємодію важливих елементів та їх цілей на різних рівнях і в різноманітних поєднаннях, що призводить до інноваційних форм навчання. Разом з традиційними уроками різних типів (формування компетентностей, розвитку компетентностей, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей, корекції знань тощо) педагоги закладу застосовують інноваційні форми організації освітнього процесу (екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, дебати, дослідження, проектування, дослідницька діяльність тощо).

- Технології навчання:

- традиційні технології навчання (бесіда, фронтальне опитування тощо);
- індивідуальна робота;
- технології співпраці (робота в парах, трійках, групах);
- технології критичного мислення;
- технологія проєктного навчання;
- технологія міжпредметної інтеграції;
- ігрові технології;
- інформаційно-комунікативні технології.

- Технології виховання:

- рольова гра;
- позитивна оцінка;
- організація та проведення традиційних свят, конкурсів, фестивалів;
- театральні та концертні виступи;
- технологія підтримки;

- мозкові штурми.
- Методичні технології:
 - формування пізнавальних умінь (написання творів, виконання практичних і творчих робіт);
 - формування комунікативних умінь (спілкування, розв'язання конфліктів);
 - формування вмінь пошуку необхідної інформації (робота з бібліотечними ресурсами, Інтернет-ресурсами).
- Технології діагностики:
 - моніторинг участі здобувачів освіти в освітньому процесі;
 - контроль поточної успішності, предметне тестування, олімпіади;
 - психолого-педагогічний супровід учасників освітнього процесу.
- Технології, спрямовані на особистісно-орієнтоване, розвивальне навчання, індивідуалізацію:
 - проблемне навчання;
 - диференційоване навчання;
 - особистісно-орієнтоване навчання;
 - інтерактивне навчання;
 - проектне навчання;
 - дослідницьке навчання;
 - ігрове навчання;
 - навчання у співпраці;
 - інформаційно-комунікаційні технології;
 - здоров'язбережувальні технології;
 - портфоліо.

Застосування сучасних освітніх технологій не відкидає традиційної методики викладання, а є складовою системи педагогічних технологій як сукупності методів, методичних прийомів, форм організації навчальної діяльності, що забезпечують досягнення очікуваних результатів.

Розвиток творчих, інтелектуальних, естетичних, організаторських та спортивних здібностей забезпечується в позаурочний час. У позаурочний час в школі працюють гуртки творчого спрямування, спортивна секція тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно. Форми організації освітнього процесу можуть бути змінені, уточнені або розширені учителем у змісті окремих предметів протягом навчального року за умови виконання вимог Державного стандарту освіти.

ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Введення в Україні сучасних технологій оцінювання навчальних досягнень школярів, проведення досліджень PISA, проведення ДПА у форматі ЗНО, упровадження в життя ідеї стандартизації в освіті потребують широкого застосування моніторингових досліджень. Це дає можливість забезпечити кожного учня інформацією про стан його навчальної підготовки та допомогти йому в корегуванні цього стану відповідно до його запитів і потреб. Моніторингові дослідження передбачають постійне спостереження за будь-яким навчальним процесом з метою виявлення його відповідності очікуваним результатам, визначення передумов для прийняття управлінських рішень і запровадження необхідних змін в освіті, спрямованих на підвищення її якості.

Напрями моніторингу якості освіти

Моніторинг умов функціонування освітньої системи:

- якість кадрового забезпечення (вересень);
- рівень навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення (вересень);
- рівень науково-методичної роботи (березень);
- робота шкільної бібліотеки (жовтень);
- охорона життя та безпека життєдіяльності (листопад, квітень);
- робота з батьками та громадськістю (вересень, грудень, травень).
- стан запровадження профільного навчання (березень).

Моніторинг освітнього процесу:

- рівень викладання базових дисциплін (грудень, травень, червень);
- стан запровадження освітніх інновацій (січень);
- рівень реалізації виховних систем (січень).

Моніторинг результатів освітнього процесу:

- рівень навченості учнів з предметів інваріантної частини (грудень, травень, червень);
- рівень соціального, психічного, фізичного розвитку особистості, стан здоров'я дітей (вересень, жовтень, грудень, травень);
- рівень вихованості учнів (березень).

Очікувані результати:

- покращення якості надання освітніх послуг;
- підтримка обдарованої молоді;
- підняття престижу творчих педагогів;
- впровадження освітніх інновацій;
- створення позитивного іміджу, конкурентноздатності школи.

Оцінювання — це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня/учениці в оволодінні змістом предмета відповідно до вимог чинних навчальних програм.

Міністерством освіти і науки України розроблено орієнтовні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Передусім вимоги до оцінювання розроблено з огляду на вікові особливості дітей — окремо для 1-2-х і 3-4-х класів. З 2023-2024 н.р. принципово змінюється підхід до оцінювання учнів базової школи (починаючи з 5 класів адаптаційного циклу базової середньої освіти).

Результати оцінювання навчальних досягнень учнів визначено як *конфіденційну* інформацію, доступну лише для дитини та її батьків (або осіб, які їх замінюють). Оцінювання в початковій школі та у 5, 6 класах НУШ ґрунтується на врахуванні *рівня досягнень* учня/учениці, *а не ступеня його невдач*.

Оцінювання учнів школи відбувається згідно наказів:

- 1-4 класи наказ МОН України від 13.07.2021 р. № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»
- 5, 6 класи з 2023-2024 н.р. наказ МОН України від 01.04.2022 р. № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»
- 7-11 класи наказ МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1009 від 19.08.2016).

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) проводиться систематично, в кінці I семестру та навчального року. Динаміка якості освіти аналізується і здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження індивідуального розвитку учнів у процесі навчання.

Контрольно-оцінювальна діяльність спрямована на:

- аналіз ходу реалізації навчальної програми;
- діагностування досягнень здобувачів освіти на кожному з етапів процесу навчання;
- визначення особистих результатів здобувачів освіти;
- вибудову індивідуальної траєкторії розвитку здобувачів освіти;
- мотивацію прагнення здобути максимально можливі результати;
- вчасний вияв проблем та їх запобігання;
- виховання ціннісних якостей особистості, бажання навчатися, переконання у власних можливостях і здібностях.

З метою виховання відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції упродовж навчання в школі здобувачі освіти мають використовувати способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання.

Закінчується навчальний рік проведенням річного оцінювання навчальних досягнень учнів усіх класів та державної підсумкової атестації випускників початкової, базової і старшої школи.

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 № 8/32979, учні 4-х, 9-х та 11-х класів складають державну підсумкову атестацію. Перелік предметів для державної підсумкової атестації, форму та терміни її визначає Міністерство освіти і науки України.

Складання ДПА в 11-х класах у формі ЗНО у 2024 році врегульовано

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей базової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Періодичність проведення моніторингу якості надання освітніх послуг

№	Вид моніторингу	Класи
1.	Моніторинг сформованості класного колективу, соціально-громадянських компетентностей учнів через психолого-педагогічну діагностику	2,5,10
2.	Моніторинг переходу до рівневого оцінювання	3,4,5
3.	Аналіз ДПА, моніторинг адаптаційних процесів при переході з початкової школи в основну	5
4.	Поточне, тематичне оцінювання	5-11
5.	Адміністративна комплексна контрольна робота суспільно-гуманітарного напрямку та природничо-математичного напрямку	7-8
6.	Аналіз ДПА, моніторинг готовності до профільного навчання	9
7.	Адміністративна комплексна контрольна робота за відповідним профілем	10
8.	Аналіз ДПА/ЗНО, моніторинг навчальних досягнень учнів випускних класів	11

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:

- навчальні кабінети – 45;
- кабінет української мови і літератури – 4;
- кабінет інших мов – 1;
- кабінет англійської мови – 4;
- кабінет інформатики – 4;
- кабінет фізики – 1;
- кабінет математики – 3;
- кабінет хімії – 1;
- кабінет біології – 1;
- майстерень – 3;
- спортивна зала – 1;
- універсальна зала для молодших школярів – 1;
- актовна зала – 1;
- спортивний майданчик – 1;

- футбольне міні-поле із штучним покриттям – 1;
- кабінет психологічної та соціальної служби – 1;
- ресурсна кімната –1;
- учительська (методичний кабінет) –1;
- адміністративні кабінети –4;
- бібліотека – 1;
- їдальня – 1 (150 місць).

Кадрове забезпечення освітньої діяльності

Рівень кваліфікації педагогів закладу високий.

У школі працює 49 педагогічних працівників за основним місцем роботи (2 вчителі перебувають в декретній відпустці; 3 педагоги-сумісники).

Кваліфікаційний рівень педагогів

- «спеціаліст вищої категорії» - 29 (56%)
- «спеціаліст першої категорії» - 6 (21%)
- «спеціаліст другої категорії» - 9 (12%)
- «спеціаліст»
(у тому числі «спеціаліст одинадцятого розряду») – 5 (14%)

Педагогічні звання мають 29 учителів

- «учитель-методист» - 12 (23%)
- «старший учитель» - 17 (33%)

Навчальний план
на 2023-2024 навчальний рік
Черкаської спеціалізованої школи
I-III ступенів №13
Черкаської міської ради
Черкаської області

6. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБҐРУНТУВАННЯ

До освітньої програми закладу додаються пояснювальна записка до навчальних планів, навчальні плани 1-11 класів (Додатки 2-15) та навчальний план для індивідуального навчання учнів з ООП на 2023/2024 навчальний рік.

Навчальні плани 1-11 класів конкретизують організацію освітнього процесу у Черкаській СШ № 13 ЧМР ЧО на поточний навчальний рік.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах МОН. Програми МОН відображають засадничі ідеї Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392 (втрата чинності, відбудеться 01.09.2026), ідеї концепції «Нова українська школа» (2016 р.).

Відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу вказано у навчальних планах для учнів I ступеня, для учнів II ступеня таблиці 1, 8 до Типової освітньої програми та для учнів III ступеня таблиця 2, 3 до Типової освітньої програми.

Пояснювальна записка
до робочого навчального плану комунального закладу
Черкаська спеціалізована школа I-III ступенів № 13
Черкаської міської ради Черкаської області
на 2023/2024 навчальний рік

I. Загальні засади

Черкаська спеціалізована школа I-III ступенів №13 заснована рішенням Черкаської міської ради від 29.08.1983 р. № 552 (у 2003 році, за рішенням виконавчого комітету Придніпровської районної від 03.07.2003р. № 288 реорганізовано у Черкаську спеціалізовану школу I-III ступенів 13 м. Черкаси) та здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії № 898 на провадження освітньої діяльності без проходження процедури ліцензування, виданої Управлінням освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації (наказ від 08.04.2019 № 233).

Мова навчання – українська.

Кількість класів школи у 2023/2024 навчальному році – 23, учнів – 654.

Початкова освіта (I ступінь):

1-х – два класи,

2-х – два класи ,

3-х – два класи,

4-х – три класи.

Базова освіта (II ступінь):

5-х – два класи;

6-х – три класи;

7-х – два класи;

8-х – два класи;

9-х – три класи.

Старша (профільна) школа (III ступінь):

10-й – один клас;

11-й – один клас.

Метою діяльності закладу є забезпечення реалізації права громадян на здобуття базової та повної загальної середньої освіти, розвиток творчих здібностей та обдарувань дітей, виховання свідомого громадянина України.

Робочий навчальний план Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів №13 Черкаської міської ради Черкаської області ради складено відповідно до ст.12 п.1, ст. 15 п. 1 Закону України «Про освіту» та п.3 ст. 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами), Національної доктрини розвитку освіти, Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205(zareєстровано в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394) та Статуту школи і спрямований на реалізацію освітніх потреб особистості і суспільства.

Навчальні плани розроблені на виконання Закону України «Про освіту», та для здобувачів освіти I ступеня (початкова освіта) регламентуються постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», а для здобувачів освіти II та III ступеня (базова середня освіта та повна загальна середня освіта) постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Робочий навчальний план сформовано на три класи з 1-го по 11-ий, однак остаточна кількість класів визначається станом на 05 вересня 2023 року згідно наявного контингенту учнів.

Робочий навчальний план на 2023/2024 навчальний рік складений згідно з переліком нормативних документів, переліченими на сторінках 4-5 Освітньої програми Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 13 Черкаської міської ради Черкаської області.

Режим роботи школи на 2023/2024 навчальний рік – п'ятиденний.

Заняття для всіх класів проводяться у першу зміну.

Тривалість уроків: для 1-х класів – 35 хвилин; для 2-4-х класів – 40 хвилин; для 5-11-х класів – 45 хвилин. Тривалість перерв: одна перерва після 3-го та 4-го уроку – по 20 хвилин, чотири перерви – по 15 хвилин.

II. Структура навчального року

Освітній процес у Черкаській спеціалізованій школі I-III ступенів № 13 ЧМР ЧО буде організований в межах 2023/2024 навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня 2023 року і закінчується у межах часу, передбаченого навчальним планом, але не пізніше 1 липня 2024 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 1 вересня 2023 р. по 22 грудня 2023 р.,

II семестр – з 07 січня 2024 р. по 31 травня 2024 р.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули – осінні 30.10.2023-05.11.2023, весняні – 25.03.2024-31.03.2024), терміни яких можуть бути змінені в залежності від безпекової ситуації в Україні, але сумарно не менш як 30 календарних днів.

Закінчується навчальний рік проведенням річного оцінювання навчальних досягнень учнів усіх класів та державної підсумкової атестації випускників початкової, базової і старшої школи.

III. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Навчальні плани Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 13 Черкаської міської ради Черкаської області розроблена на основі Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України:

- від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;

- від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464);
- від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;
- від 03 серпня 2022 року № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам».

Листа Державної служби якості освіти:

- від 22.09.2020р. №01/01-23/1115 «Щодо результатів експертизи освітньої програми» (ОП «Світ чекає крилатих»).

Обсяг навчального навантаження для учнів 1-11-х класів:

Для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік,
 для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,
 для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,
 для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік,
 для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік,
 для 6-х класів – 1090 годин/навчальний рік,
 для 7-х класів – 1225 годин/навчальний рік,
 для 8-х класів – 1260 годин/навчальний рік,
 для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.
 для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік,
 для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у додатках до освітньої програми (таблиці 2-15).

Навчальний план включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні для виконання Державних стандартів освіти (забезпечення викладання навчальних предметів інваріантної складової у повному обсязі годин, які передбачені Типовими освітніми програмами), та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення спецкурсів, курсів за вибором, факультативів, додаткових занять (індивідуальних консультацій та групових занять) для реалізації запитів соціуму та на поглиблення змістовної частини предметів.

При збільшенні годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової зазначені години заносяться до класного журналу на сторінки відповідного предмета інваріантної складової, вчитель самостійно вирішує питання щодо збільшення кількості годин на вивчення тих чи інших тем в порівнянні з передбаченими навчальними програмами. Розподіл годин фіксується у календарному плані, що погоджується керівником закладу.

З метою подолання освітніх втрат, на виконання соціального замовлення суспільства та особистих потреб учнів – години додаткових занять, індивідуальних консультацій у 7-11 класах використовуються як міжкласні.

При розподілі варіативної складової враховано, що гранично допустиме навантаження розраховано на одного учня, уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

враховуються при визначенні цього показника.

У 5-х та 6-х класах на вивчення мистецтва виділено 2 години/тиждень, одна з яких - на вивчення образотворчого (1 година/тиждень) та музичного (1 година/тиждень) мистецтва.

За рахунок годин варіативної складової, що передбачені на збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової, з метою створення належних умов для забезпечення реалізації змісту освіти, додано:

- у 1-А, 1-І, 2-А, 2-Б, 3-А, 3-І, 4-А, 4-Б, 4-І класах по 1 годині/тиждень на проведення міжпредметних консультацій;

За рахунок годин, що передбачені на збільшення годин на вивчення окремих предметів, з метою створення належних умов для забезпечення реалізації змісту освіти визначено:

- у 7-А, 7-І класі додано по 0,5 години/тиждень на вивчення української мови.

З метою створення належних умов для забезпечення реалізації змісту освіти на профільному рівні, у допрофільних класах години відведені на поглиблене вивчення предметів, розподілені так:

- у 8-А класі додано 2 години/тиждень на вивчення української мови та 1,5 години/тиждень на вивчення української літератури та 0,5 години/тиждень на вивчення української літератури (варіативна складова);

- у 8-М класі додано 2 години/тиждень на вивчення інформатики, 1 годину/тиждень на вивчення алгебри та 0,5 години/тиждень на вивчення геометрії;

- у 9-Е класі додано 2 години/тиждень на вивчення економіки та 1 годину/тиждень на вивчення спеціалізованого курсу з економіки;

- у 9-І класі додано 2 години/тиждень на вивчення інформатики та 1 годину/тиждень на вивчення спеціалізованого курсу з інформатики;

- у 9-М класі додано 3 години/тиждень на вивчення алгебри та 1 годину/тиждень на вивчення геометрії (варіативна складова).

З метою створення належних умов для забезпечення реалізації змісту освіти на профільному рівні, у класах старшої школи години вивчення профільних предметів розподілені наступним чином:

- у 10-І класі додано 3,5 години/тиждень на вивчення інформатики, 0,5 години/тиждень на вивчення інтегрованого експериментального курсу Історія: Україна і світ та на вивчення предмета «Захист України»; 1 годину/тиждень на вивчення математики; 1 годину/тиждень на вивчення англійської мови;

- у 11-А класі додано 2 години/тиждень на вивчення української мови та 2 години/тиждень на вивчення української літератури; 1 годину/тиждень на вивчення англійської мови; 0,5 години/тиждень на вивчення інтегрованого експериментального курсу Історія: Україна і світ та на вивчення предмета «Захист України»; 1 годину/тиждень на вивчення геометрії.

З метою формування в учнів вмотивованого визначення сфери майбутньої професійної діяльності, корекції знань з окремих предметів, підготовку школярів до зовнішнього незалежного оцінювання та для роботи з обдарованими учнями

години варіативної складової спрямувати на факультативи, вивчення курсів за вибором, індивідуальні консультації та групові заняття, наступним чином:

- факультативи

- з української мови : у 8-М, 9-Е, 9-І класах по 1 годині/тиждень;
- з історії рідного краю: у 7-А, 7-І, 8-А, 8-М класах по 1 годині/тиждень;
- з психології: у 7-А, 7-І класах по 1 годині/тиждень;
- **індивідуальні консультації та групові заняття**
- на вивчення української мови: у 5-А, 5-Б, 5-І, 6-А, 6-Б, 6-І, 10-І класах по 1 годині/тиждень;
- на вивчення математики: у 5-А, 5-Б, 5-І класах по 1 годині/тиждень, у 8-М класі 0,5 годин/тиждень;
- на вивчення англійської мови: у 10-І класі 0,5 години/тиждень;
- на вивчення інформатики: у 6-А, 6-Б, 6-І класах по 1 годині/тиждень;
- на вивчення біології: у 10-І класі 0,5 години/тиждень; у 11-А класі 1 година/тиждень;
- на вивчення історії: у 11-А класі 1 година/тиждень.

Для учнів Корговського Івана, Черненко-Коханій Аліни, Борисенка Артема, Костенка Олексія, що знаходяться на індивідуальній формі навчання (педагогічний патронаж) складено індивідуальний навчальний план у відповідності до вимог листа МОН № 1/9-325 від 14.06.2017 року (Додатки 14,15).

Навчальний план для 10, 11-х класів охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності та варіативну складову.

Базові предмети - українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова (англійська мова), історія: Україна і світ, математика, біологія і екологія, географія, фізика і астрономія, хімія, Захист України.

Вибірково-обов'язкові предмети – інформатика, технології.

У навчальному плані для 10, 11-х класів години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами – «Інформатика» та «Технології».

Навчальний план для 10, 11-х класів реалізує зміст освіти відповідно до обраного профілю навчання – інформатики у 10-І класі та вивчення української мови та літератури у 11-А класі.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки № 401 від 08.04.2016) клас ділиться на групи під час вивчення іноземної мови за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі, на уроки фізичної культури в 11 класі, та на уроки з предмета «Захист України» у 10, 11-х класах за умови не менше 5 учнів у групі.

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня
(затверджені наказами МОНУ від 29.05.2015 № 584, та від 08.10.2019 року
№ 1272 та № 1273, лист ІМЗО № 22.1/12-Г-432 від 26.06.2018, лист
ІМЗО № 22.1/12-Г-72 від 28.02.2019)

1-4 класи

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 клас.
2.	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. 3-4 клас.
3.	Освітня програма «Світ чекає крилатих», що реалізує інтегровану освітню систему А.Д. Цимбалару для початкової освіти I та II циклів навчання
4.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
5.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
6.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів

Перелік модельних навчальних програм для 5-6 класів
 (затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
 та редакції наказу Міністерства освіти і науки від 02.02.2022 № 96;
 від 10 серпня 2021 року № 898)

Повний текст програм на сайті Міністерства освіти і науки України
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	Назва	Автор
Мовно-літературна (МОВ)	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В. та інші
	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.
	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.
	« Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.Зимомря І.) Регіональне «Англійська мова (5-й рік навчання)» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) «Англійська мова (6-й рік навчання)» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти	Джоанна Коста, Мелані Вільямс

	(з аудіосупроводом) (авт. Джоанна Коста, Мелані Вільямс)	
Математична (МО)	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
Природнича (ПРО)	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Шаламов Р.В., Каліберда М.С., Григорович О.В., Фіцайло С.С.
Природнича (ПРО)	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.
	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.
Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Василенко С.В., Коваль Я.Ю., Колотій Л.П.
Громадянська та історична (ГІО)	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Желіба О.В., Мокрогуз О.П.

Громадянська та історична (ГІО)	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Олександр Гісем, Олександр Мартинюк, Наталія Сорочинська, Ольга Гісем, Ярослав Василенко
Інформатична (ІФО)	Модельна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.
Технологічна (ТЕО)	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю, Горобець.О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.
Технологічна (ТЕО)	Модельна програма «Технології.5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Туташинський В.І.
Мистецька образотворче та музичне мистецтво (МІО)	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Кондратова Л. Г.
Фізична культура (ФІО)	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші

Перелік навчальних програм для учнів 7-9 класів
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804, від 23.10.2017 № 1407,
від 03 серпня 2022 року № 698)

Повний текст програм сайт Міністерства освіти і науки України
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Зарубіжна література
4.	Англійська мова
5.	Економіка
6.	Історія України
7.	Всесвітня історія
8.	Основи правознавства
9.	Музичне мистецтво. Образотворче мистецтво. Мистецтво
10.	Алгебра. Геометрія
11.	Біологія
12.	Географія
13.	Фізика
14.	Хімія
15.	Трудове навчання
16.	Інформатика
17.	Основи здоров'я
18.	Фізична культура

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня**
(затверджені наказами МОН: від 14.07.2016р. № 826; від 23.10.2017 № 1407, із
змiнами, затвердженими наказом МОН від 21.02.2019 р. № 236;
від 24.11.2017 № 1539)

Повний текст програм сайт Міністерства освіти і науки України
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

Предмет	Назва навчальної програми
Українська мова	Українська мова. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Рівень стандарту
Українська література	Українська література. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту
Українська мова Українська література	Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 клас. Філологічний напрям, профіль – українська філологія. Профільний рівень
Зарубіжна література	Зарубіжна література. 10-11 класи. Рівень стандарту
Англійська мова	Іноземні мови. Типова програма закладів середньої освіти III ступеня. Рівень стандарту
Історія: Україна і світ (інтегрований курс)	Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи. Рівень стандарту
Громадянська освіта (інтегрований курс)	Громадянська освіта. 10 клас. Рівень стандарту
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Математика. Навчальні програми для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту.
Біологія і екологія	Програма з біології і екології для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту.

Географія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи (рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень).
Хімія	Хімія. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту.
Фізика	Фізика. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту.
Астрономія	Астрономія. 11 клас. Програма для 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів.
Технології	Технології. 10-11 класи.
Інформатика	Інформатика 10-11. Рівень стандарту. Інформатика 10-11. Профільний рівень.
Захист України	Захист України. 10-11 клас. Рівень стандарту.
Фізична культура	Фізична культура. 10-11 класи. Рівень стандарту.

